

Das Latweefchu draugs.

1843. 6 Mai.

18ten lappa.

J a u n a s s i a n a s.

Is Pechterburges. So rettakt muhsu laikds noteek, ka zilweki ilgu muhschu peedsihwo, jo wairak mums nahkabs, pahr tahdeem, kam Deews scho laimi noweh-lesis, fluddinacht, ko sinnam, lai zitti manna to Deewa spehku, un us gohda-zelkeem arri mekle tahdas paschas laimes zeenigt palikt. — Eeksch Kertisches-pilssehtas jeb zilka, delles pee melnas juhvas dsihwo taggad weens kafaku wirsneeks, kas 118 gabdus wezzumâ, un kam wahrds: Iwan Sawitsch Saporofski. Winsch dšikâ Kreerwu semmê dšimme, jauneklis no 18 gaddeem jau usnehime karrâ-deenestu, un bija arri tanni karrâ, kas 7 gaddus Prubfchu semmê postahweja. No turrenes pahnahjis, winsch daschâ reisê gabje karroht prett Turkeem, 1784tâ gaddâ leelu gohdu nopelnija, lihds ar zitteem to šipru Deschakowes-zikkadelli ar sturmeschanu uswarredams; arri wehl ohtru šipru zikkadelli palihdseja uswinneht. Bet tad drihs kritte Turkeem rohkâ un 18 gadditê pee winneem dsihwoja wangds, kamehr 1810tâ gaddâ tiffe atlaists par brihwu. No ta laika lihds taggad winsch dsihwo no scheblastibahn, ko zittkahrt Tauries general-gubernaters no paschas labbas firds un taggad Keisers winnam dahwina. Par winna drohschu prahtu, ar ko winsch prett Turkeem kahwahs, winnu ezejhle par wirsneeku.

Ar sawadeem raksteem no 26tas April, deenas augsti zeenigs Keisers finans-ministera leeklungam irr pawehlejis, lai par to, ka nahkofschâ gaddâ krohnam leelas isdohschanas preeksch to taifamu dselses: bahni stary Pechterburges un Masfawas buhschoht, no krohna pusses pee laika lihds 8 millionus rubtu subraba pehz sawadeem likkumeem nemmoht us parradu.

Is Rihges. Zik daschu reisê jau schinnis lappinâs effam fluddinajuschi, kad fur kahda nelaimê zaur ohgtu twaikem notikke, bet laucini tatschu ne mahjahs gudribu un ne fargahs un ne fargahs. — Pee mums pagahjuschâ neddelâ atkal jauna tahda nelaimê gabbijahs. Weens Latweefchu gohda-wihrs, Jahn Kleinof wahrbdâ, no Grendscheem Kursemmê dšimmis, pahr 5 gaddeem jau tē Rihgâ deenestâ, saweem kungeem tohti ustizgams un saweem beedreem mihtsch, kas 28tas April-deenas wehlâ wakkarâ sawas istabas krahsni eekurrinajis, spirgts un weffels gabje gulleht, bet wairs ne mohdahs; jo ohtrâ rihâ winnu atradde krahsna twalkds noslahpufschâ.

Is Sprantfchu semmes. Turwu pee ta zeema, ko sawz Prowerbille, Odes, aprinki, ne fenn no wiffa spehka strahdaja zitti nahbaga malku zirreji, brihnum leelu kohku zeldami us teem ratteem; bet us reis kohks winneem ischtrukle no rohkahn

un diweem wiðreem salausija rohkas. Wiðseem zitteem firds eeschehlojabs, un winnai tai paschâ azzumirkli apnehmahs shehligâ prahâ, ne ween wiffas sables un wiffu kohpschanu aismakfah, kas abbeem wahjeem beedreem wajjadsefchoht, bet arri tik ilgi preeksch winnu feewahm un behrneem gahdâht un winnu darbus paschdâht, kamehr tee atkal ar Deewa palihgu spirtgi un weffeli paschi warrefchoht strahdâht. Lai tas Kungs atmakfa scheem kristigeem lautineem!

Ne fenn gaddijabs, ka 7 saldati, laundarritaji, pee schlehdes flehgti, tikke westi zaur kahdu pilssehtu. Zitti no scheem zeetumneekem pasneedse sawas zeppures pilssehtneekem, tohs luhgdami par dahwanahm. Weens arri sawu zeppuri kahdai nab-baga birgera gaspaschâi pasneedse, kas winnam garram gahje, bet schi, sawas kesches wolti pehz naudas ismeklejuse, shehligâ prahâ nemm masu selta gredsenu few no pirksta, eemett ahtrunâ zeetumneeka zeppure un knaschi eet lauschu pulkâ. Bet luhf, zeetumneeku usraugi, ihsti gohda wiðri buhdami, scho shehlastibas darbu redsejuschî, likke no sudraba kalleja nospreest, zit gredsens effoht wehrtê, aismakfaja to saldatam pilnigi, un nodewe gredsenu pee pilssehtas waldischanas, luhgdami, lai mekle, woi ne warroht wehl to nabbaga feewu dabbuht rohkâ, un winnai to gredsenu doht atpakka, kas winnai laiskam gan waitak buhs bijs wehrtê, ne kâ kaut kahda nauda winnai to warretu aismakfah.

Sarunnaschanas,

kâ kahds mahzitajs Wahzsemme irr sarunnajees ar zitteem no saweem draudses behrneem,

pah mahjas frustu jeb dsihwes nelaimi.

Septito wakkara sarunnaschana.

Us kahdu wiðsi zilweks drihs par leclu dsehraju warr palikt, un kâ weenweenigi no ta warr fargatees.

Teefas wiðrs. Tas wiffulabbakajs padohms irr, ka jaunekti ne eeraddinajabs to brandwiðnu eemihsoht, tad teem ne wajjadsetu tahdu dserschanu atkal noraddinatees.

Mahz. Lehti to gan warr fazzigt, bet gruhî nahks, tã arri darrigt. Woi tad juhs dohmajat, ka weens no teem dauds tuhkstoscheem dsehrajeem muhsu Wahzsemme ar tihschu prahdu un padohmu effoht dsinnees par plihneeku palikt?

Semu. Tã gan ne, bet tas noteek tã pa mashtam, bes ta, ka zilweks to pats manna un grihb. Eefahkumã tas dserr itt gaddigi, pehzaki peedseerahs weenu reisi, un tad wehl weenu reis, pehz reisu reisehm, un tad jau dsehrajs gattaws.

Mahz. Lufhojeet, tã tas riktigi arr' noteek; tapehz, kas par dsehraju ne grihb palikt, tam janoraddinajabs, arri gaddigi brandwiðnu dserr. Tã kas jau no jaunahm deenahm brandwiðnu ne mas ne bauda, tas ne kad dsehrajs ne buhs.

Semu. Tã tas gan irr; kad muhsu kunga jehgeris preeksch 5 gaddeem scheatnahje, tad tas ne mas brandwiðnu ne baudija; ja winsch pehzaki arr' ne buhtu eenehmees, daschreisi schnapsi dserr, tad winsch plihneeks ne buhtu palizzis; tas arri, kã mans snohts, mannai nabbagai mahfai tik dauds behdu un firdsehstu taggad ne darritu.

Mahz. Tà wiffi leeli dsebraji irr eefahkuschi: kas papreeksch-gaddigs dsebrajs bija, tas daudsreis arri plihneeks irr palizzis.

Deefas wihrs. Tas gan teescham tas wiffu-labbakajs padohms, ka ikweens to wiltigu brandwihnu lai pa wiffam ne dsere.

Un. matn. Es fawâ muhschâ ne kahds leels dsebrajs ne palikschu.

Mahz. Uf! mihtajs draugs, tà gan arri runnaja wiffi preeksch 10 woi 15 gaddeem; kas taggad plihneeki jau irr palikkuschi. Tas gars gan irr labprahstigs, bet ta meesa wahja.

Deefas wihrs. Wiffi leeli dsebraji mahza, ka tee irr pateefigi wahrbi: kas ween brandwihnu zeena, lai arri retti un gaddigi bauda, tas gan drihs schuhpis warr palikt.

Ummatn. Tapehz tahs atfazzischanas-beedribas irr teizamas; tahs ihsti pee ta warr palihdseht, ka ne tik dauds jauni dsebraji us preekschu ne zekahs.

Mahz. Tas buhtu zilwekeem tas wiffu-leelakajs labbums! Kaut arri mehslitu apmirt fawâ draudse tohs leelas dsebrajus! Kaut arri mehsl, kas to dsehreeni gaddigi bauda, to pa wiffam wairs ne dsertu, tas arri dauds pee ta palihdsetu, ka us preekschu jauni dsebraji ne zekahs.

Deefas wihrs. Mihtajs basnizas-kungs, kad to warretu schè isdarriht, tad es tas pirmajs buhtu, kas schnapst arri retti wairs ne dsertu. Es gan labbak' pehz fawa ammata sinnu, kahda nelaine, kahdas behdas un grehtibas mums zaur teem dsehrajeem nahf.

Semn. Es arri tuhlin gattaws buhtu, teem peekrist, kas brandwihnam jau irr atfazzijuschchi. Es pee fawa snohra esmu redsejis, ko manna nelaimiga mahfa pee wiina un ar wiinu irr iszeetufi; tee allaschin wairak kritte nabbadribâ, wiinu fikti apgehrbti behrni rahtin ne tappe mahziti un kristigi audseti. — Tas buhtu teescham neleetigs zilweks, kas tahdu upperu: brandwihnu wairs ne dsert, ne warretu un ne gribbetu nest, few pascham un zitteem par labbu.

Mahz. Tà es arr' dohmaju, un tà ikweenam kristigam zilwekam waijag' dohmah. Kas no mums no firds ne wehlehs, ka Deews pasargatu muhs paschus, un tohs, kas mums raddi un draugi, no schahs kaitigas un nahwigas brandwihna sehrgas.

Deefas wihrs. Ja ta brandwihna dserschana tà aisween jo prohjam wairumâ ees, tad mums pehz 10 gaddeem ohtru tik dsebraju muhsu apzeemâ buhs, ka Deewam schehl! jau taggad schè atrohdahs.

Mahz. Un kas tee jauni dsebraji buhs? — Juhfu behrni. Ja juhs paschi arri laimigi to brandwihnu essat atmectuschchi, tad juhs tomehr par juhfu behrneem ne warrat galwoht, ka tee arri to ne fahls eemihleht. Apdohmajeet, ko daschi gohdigi wezjaki pee faweem negaddigeem behrneem irr peedsihwojuschi, to paschu tad arri juhs ar leeleem firdsehsteem pee faweem behrneem fadsihwofeet. Tapehz tas Apustuls Pahwils peemahza (Ewes. 6, 4): Us audseet fawus behrnus (pee laika) eeksch pahrmahzischanas un pamahzischanas ta Kunga. Staigaseet paschi; juhs wezzaki un preekschneeki, faweem behrneem un maises-behrneem allaschin preekschâ, ka deewabihjigi, gaddigi un taisni zilweki.

Sem n. La buhtu teescham labba leeta, kad mehs wezzaki to dsehreenu sawas mahjas ne mas wairs turretu un paschi to arri ne pa wissam wairs ne bauditu.

Ma hz. To jums, draugi, ne ween buhs darriht sawu behrnu pehz, bet jums zaur to japalibds, lai zitti no juhsu mahjas laudim to brandwihnu wairs ne eekahro, bet arri atmett. La kahrbinaschana un willinaschana irr wissai leela, kad wissur brandwihnu warr dabbuht. Kam irr behrni, tuwi raddi un draugi, tas sawa sirdi ne warr meerigs palikt, ja winsch tohs naw mihligi usrunnasis un skubbinasis, no brandwihna baudischanas fargatees; tas winnus usstahwehs itt ruhpiigi, tik lihds, kamehr tee irr apnehmuschees an swehti sohljuschi, to brandwihnu ne mas wairs baudisht. Ja tee tomehr pehz sawahm kahroschanahm ne spehje pretti stahweht, un zaur to nabbagi un wahrdsigi zilweki irr palikkuschi, tad juhs ar to warrat apmeerinatees, ka juhs pee winnu pasuschanas ne effat wainigi. To arri swehti raksti no mums praffa: (Ebr. 3, 13) pamahzeet few paschus (sawâ starpâ) ikdeenas, kamehr wehl tohp fauktis schodeen, ka ne weens no jums ne tohp apzeetinachts zaur peewil schanu ta grehka. (1 Tessal. 5, 11) Paschubbinajeetees sawâ starpâ, un stiprinajeetees zits zittu. (Ebr. 10, 24) Lai mehs zits zittu wehrâ nemmam ar skubbinaschanu pee mihlestibas un labbeem darbeem. Lai Deews dohd, ka schis mihlestibas darbs jums labbi isdohdahs. »Kahds swehtajs preeks tam no mums buhs, zaur ko kahds dschrajs isglahbis kluhs!» — Zittâ wakfarâ es zerreju, ka wairaf no jums mannai aizinaschanai paklausihis un manni apmeklehs.

J. G. U.

Stuna, zil naudas 4 Mai mehn. deenâ 1843 eefsch Rihges maffaja par daschahm prezehm.

Maffoja:		Subr. nauda. Rb. K.	Maffaja:		Subr. nauda. Rb. K.
Par			Par		
1	pahru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 27	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	7
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	—	tabaka	65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	2	—	sweesta	30
—	ausu	75	—	dseltes	75
—	siranu	1 50	—	linnu, frohna	1 80
—	rupju rudsu-miltu	1 25	—	brakka	1 60
—	bihdeletu rudsu-miltu	1 80	—	kannepu	1
—	bihdeletu kweeschu-miltu	2 50	—	sehkitru appinu	2
—	meeschu putraimu	1 50	—	neschitru jeb prezes appinu	1 20
—	eefala	1 10	—	muzzu silku, eglu muzzâ	7
—	linnu-sehklas	2 50	—	ladu muzzâ	7 25
—	kannepu-sehklas	1 50	—	smalkas sahls	4
1	wesumu feena, 30 pohdus smagga	4	—	rupjas baltas sahls	4 10
1	barroru wehrschu galku, pa pohdu	1 20	—	wahri brandwihna, passdegga	7
			—	diwdegga	9

Rihds 5. Mai pee Rihges irr atnahkuschji 251 kuggi un aisbrautkuschji 111.

Brihw drikkelt. No Widsemmes General-gubernementes pusses: Dr. C. L. Napiersty.

Latweefchu drauga

p a w a d d o n s

pee № 17 un 18.

29 April un 6 Mai 1843.

Derrigas mahzibas par Zahsepa stahsteem.

(Beigums.)

Kā Zehkabs Zahsepa deklus fwehtijis.

(Stattees Latw. dr. paw. 1842 № 39 un 40; 41 un 42; 45 un 46; 47 un 48, un 1843 № 1 un 2; 3 un 4; 7 un 8; 11 un 12; 15 un 16.)

Kad Zehkaba deenas turu nahze, ka tam bija mirt, tad winsch, ka preekschajā lapinā lassijam, no sawa dehla Zahsepa to schehlastibu islubdsahs, lai schis wezzu tehrou ne glabba Egiptes semmē. Ar swehreschanu Zahsepam bija jaswehre, sawa tehwa truhbus us Kanaāna semmi aiswest un guldinahst blakkam wiina tehwa truhdeem; un Zahseps to apfohljahs darriht. Kad tas bija notizzees, tad Zehkabs Zahsepa deklus fwehtija un arri sawus 12 deklus, papreekschu fluddinadams, kas ikkurai jilti notischoht, un to darrijis, winsch falikke sawas kahjas us gultu, un islaide sawu garru, un tappe saweem laudim peepulzinahsts, 147 gaddus wezs buhdams. Schodeen apzerresim pehz pirmas Mohsus grahmatas 48tas nodalkas,

Kā Zehkabs Zahsepa deklus fwehtijis.

Zehkabam Deews to schehlastibu bija nowehlejis, sawu mirstamu stundu papreekschu noresdeht. Winsch pee fewim nopratte: manna stundina wairs tablu nē buhs! Mannim buhs ja:iseet no schihš pasaulēs! Ta labb winsch sawu naminu apfohpi, winsch fataisfahs us mirschanu, un apgahdajahs weetinu, kur meertigi duffeht. Ta pat jaw wehl schim brihscham pee teem noteekahs, kas ar gohdu firmus mattus dabbohn nodisshwoht. Kad tee noproht, beidsama stundina mums turu, tad tee few apgahda sahrku un freklu, kur tohs buhs eetiht, un lafkarus, un kahdas zittas drehbes wehl buhtu wajjadisgas, un tee arri nosalka, kurrā weetā tohs buhs glabbahst, un kā tahs behres buhs turreht un jil us tahm behrehm buhs isdoht u. t. j. p. Un ja tam mirrejam kahda manta irr, tad winsch atajzina sawus kaiminus, sawus raddus, woi sawus draugus, winsch atajzina laizigu teesu un nosalka: zil no sawas mantas katram behrnam buhs eedoht. Zehkabs tahdu mantu isdallischanu ne warreja turreht, jo winsch nomirre nabhadisbā un tukschibā. Wifs, kas tam bija pee rohkas, tam bija nahzis no Zahsepa; mantu ta labb Zehkabs sawam mihtam Zahsepam un wiina dehleem ne warreja atstahst, bet winsch teem atstahje leelaku mantu, ne kā seltu un sudrabu; winsch teem atstahje tahdu mantu, ko par seltu un sudrabu ne warr pirktees, winsch teem atstahje gohdigu wahrdu.

Kad Zehkabs bija mirschanā, tad Zahseps aisgahje ar saweem dimi dehleem, ar Ewraimu un Manassu pee Zehkaba. Zehkabs wezzuma gallā bija dabbutis tumschas azzis, tā ka winsch ne warreja raudsiht sawu dehlu pee fewim nahkam. Kad zitti tam pasazzija: tas, ko tu dsirdi nahkam, irr taws dehls Zahseps, tad Israels nehmahs spehka, un winsch apsehdbahs, winsch iszehlahs sehduš us gultu un sozzija us Zahsepu:

Tas wiffu warrenajs, stiprajs Deews irr man rahdijees Lufâ, Kanaâna semmê, un irr man fwehtijis. Un wînsch irr us man fazzijis: Redf, es lîfschu tew augtotees, un wairöschu tew, un zetschu tew par tauschu pulku, un dohschu scho semmi tawam dîsim-mumam pehz tew, par weenu muhschigu eemantoschanu. Schohs wahrduß Deews Zehkabam bija fazzijis tai brîhdi, kur tam gan mas zerribas bija, par tauschu pulku tîft. Schohs wahrduß Deews Zehkabam bija fazzijis, kad tam fawa brahta Eesawa dufmu labbad bija jabehg no fawas dîsimtenes aprâ. Zuhß sinnat: Eesaws bija Zehkabam par lehju wîreumu fawu pîrmdîmschanas teefu pahrdewis, un schis ar wiltibu no fawa tehwa, ta neredfîga Ifaâka, tohs fwehtîfchanas wahrduß iswîblis. Kad Eesaws to bija dabbus dîrdeht, tad wînsch us jittu ne fo ne dohmaja, kâ Zehkabu nokaut. Zehkaba mahte, Rebekka, bîhdamees lai Eesawa draudeschanas pateefi ne noteek, fawu dehlu Zehkabu fuhthja pee fawa brahta Lahbana. Ur gâuschahm affarahm ta mahte wîrau no mahjahm islaide. Zehkabam, us zetta buhdamam, fapnis rahdijahß. Pee-kuffis no staigafchanas un nogurris un famohzîhts zaur behdahm un fîrdehtsteem, wînsch apmettahß semmê gulleht. Tufkscha bija wîana rohka, wînsch pahnehme almini un to nolîkke sewim appakfch galwas. Tîkko meegâ krittis, tam schis fapnis rahdijahß. Trep-pes bija nolîktas, tahß gals fneedsahß lîhds pat debbesim, un par schîhs treppes kahp-nehm lîddinajahß Deewa engett, kahpdami augfchup un nahkdami no debbesim semmê, un balß atfkanneja, kas fazzija: Redf, es lîfschu tew augtotees un wairötees wairaf, ne kâ swaigfau pee debbesim irr u. t. j. Us scho wahrdu Zehkabs nehmahß drohfschu fîrdi, wînsch gahje fawu zellu, arradde-fawas mahtes brahli Lahbanu un pee ta bija diwidefmits gaddus. Kâ tur Zehkabam klahjees, to juhß sinnafcet. No tahm diwi feewahm, fo Zehkabs no Lahbana meitahm apnehme, no Leas un tahß fkaiftas Kâeles, Zehkabs fadîfwoja diwpadfmits dehlus, un kad wînsch pehz fchêlîbrahs no fawa tehwoß tfscha, tam ne bija mas behrnu pulzînsch, nedf arri tam bija mafums no mantas. Itin kâ Zehkabs to patß leezina, pee Zardanas uppes nahzîs, fazzidams: Ak! Kungs, kas tu us man effi fazzijis: atgreesees us fawu semmi, un us faweem raddeem, un es tew gribbu labdarîht. Es efmu mas prett wiffahm apfcheloschanahm, un prett wiffas pee tîzzibas, fo tu fawam kalpam effi darrijis. Do ar scho speeki es efmu pahf scho Zardanu gahjîs, un nu es efmu par diwi pulkeem tappis. Kâ Zehkabam pehz Kanaâna semmê klahjees, to juhß sinnat. Zuhß sinnat, zil behdas Zehkabs tur redseja zaur fa-weem dehleem, un kâ wînsch tur — kaut tam arri nauda un lohpi ne truhke, — ka wînsch Kanaâna semmê flaidri badda mirre nohft. Kad Zehkabs bija îsfuhthijis wiffus fawus dehlus, ir pahfchu Benjaminu, us Egiptes semmi, maîfi pîrkt, kad tam badda labbad bija jafchêlîbrahs no faweem dehleem, kad wînsch weentulis palîkke Kanaâna semmê, woi wînsch tad gan mas warreja zerreht, ka wîß tâ notîkfees, kâ Deews tas Kungs tam bija apfohlîjees Lufâ, Kanaâna semmê? Scho apfohlîfchanu, fo Zehkabs no ta Kunga dabbus Lufâ, Kanaâna semmê, to jaw Zehkabs bija dabbus pahfchâs jaunâs deenâs, tad kad wîna wezzums laikam ftafweja us feptîupadfmits gaddeem. — Ko tad Zehkabs tâ brehze, kad tam parahdija Zehsepa affînainus fwahrkus? Ko wînsch tâ brehze, kad tam bija ir Benjaminîs no Kanaâna semmes ja-îslaisch? Ka labb tad Zehkabs eekfch fawahm behdahm pee schîhs apfohlîfchanas ne turrâhs? Ak! woi tad wînsch mas warreja zerreht, ka fchi apfohlîfchana kaut kad notîkfees? Woi wînsch

to warreja zerreht ir paschâ Egiptes semmê? Lai nu gan winna behts Zafseps bija leelâ gohbâ, lai arri teem zitteem bepleem bija labba maife, buhdami eezelti par Warrais gannu usraugeem, woi winsch warreja zerreht, ka winna beheni deenâs tikschocht par leelu jilti? ka tee deenâs atkal noeschocht us Kanaâna semmi? Lai atzerramees, zik gaddus Zehkaba dsimmums palikke Egipteru kalposchana. Zits Warais nahze, tas peemirfe Zafsepa labbdarrischanas. Zehkaba dsimmums bija pa wissam nospeests Egiptes semmê. Deews zehle Mofsu no Zehkaba zilts, sawus laudis ispestiht. Rahdâs behdâs Israeka laudis bija, ischerdesmits gaddus staigadami par tukneses weertahm! Zik tahlu tee laiki wehl bija, fur ta Kunga apsohlschanahm bij kluht peepilditahm! Zik gaddu simtenehm bija japa-eet sezzen, bes ka schihm apsohlschanahm bija israhbitees, kâ pateefigahm! Un tatschu Zehkabs to wissu skaidri papreekschu noreds, mirstamâ stundâ! Winna azzis, winna meefigas azzis bija tumschas palikkufchas, ka winsch ne warreja sawu deplu pascht, kad schis tam nahze klast, pee winna gultas apstaptees, bet zaur tizzibu winsch papreekschu redseja, kas pehz gaddu simteem notikfees. Schinni tizzibâ winna gars ardsihwojahs un spehjinajahs un winsch runna wahrdus, kas wissi pehz irr parahdijuschees kâ pateefigt wahrdi pee jekkurra karra behna dsimmuma.

Wahzees scheitan, kristigs zilweks, ka tew ne buhs schaubitees pee tawa Kunga un pee tawa Deewa apsohlschanahm. Woi Deews sawu wahrdu kaut kad irr atrahwis? Woi Deews warr pahrskattitees, sawu wahrdu soholidams? Woi Deewam spehks peetruhst sawu wahrdu peepildiht? Zehkabs nomitre, 147 gaddus wezs; tauni bija winna dsihwibas laiki bijuschi, kâ winsch pats fallka; wehl bija tahlu — wissai tahlu, ka ta Kunga wahrds buhtu kluis peepildihets, bet mirstamâ stundina Zehkaba prahts atwerrahs un winsch skaidri papreekschu noreds, kâ wiss buhs!

Tewim naw parahdsichanas fapni bijuschas no ta Kunga! Deewa engeti naw nokahpuschi no debbesim, tewim fluddinahr woi schâ jeb tã. Pats Deewa behts, kas irr Kungs par wisseem Deewa fullaineem, ir par wisseem Deewa engeleem, pats Deewa behts irr pee tewim nolaidees un irr tew apsohlsichanas, jaukas apsohlsichanas bewis. Woi tahs naw jaukas apsohlsichanas, kas tewim irr dohtas no ta Kunga Jesus swehtas muttes, kad winsch — kurea wallobâ wilttba newaid atrasta — kad winsch teem sawejeem apsohla tã: eeksch tahs pasaules jums behdas buhs, bet turreet drohschu firbi, es to pasauli esmu uswarrejis. Tas irr jums par labbu, ka es noeemu pee sawa rehwa un pee juhfu rehwa. Pats tas tehws juhs mihl, tapehz ka juhs manni mihl lejat, un tizzat, ka es no Deewa esmu isgahjis. Es juhs atkal redseschu, un juhfu firbs liggsmofees, un juhfu preeku ne weens no jums ne atnems. Woi tahs naw jaukas apsohlsichanas? — Mehs gan probtam dseedah: »pazectees lehna prahâ, zeet, wahrga dwehfselht!» — bet dseedabameem mums affaras birst pahr waigeem, un kad irr jaacet Jesus pehdahm palkat, kad irr janefs winna nastã, un irr jawell winna juhgs; kad irr japazeesch nabbadisba, pahri-darrischana no zilwekeem, ir no pascheem sawejeem, kad usnahl flimmiba un mohza un wahrdina meesu, fur tad paleek muhsu tizziba, fur paleek muhsu pakauschana us to Kungu? Woi tas warr buht no Deewa mihl tohts un no Deewa apgahdahs, tã mehs sawã mastizzibâ fallkam: woi Deews pee ta warr buht mahju-weetu nehmees, kam tahdâs mohkâs, tahdâs zeeschanâs, tahdâs greuhribâs un behdâs irr jadsihwo, kâ man taggad jarebs? Lai sohla Jesus, mehs ne

tizzam! Lai rahda Jesus zellu, meh's ne eimam! Lai winsch fueds' mihligi rohku, lai winsch gan apsohla: Turrees pee mannim droh'schi, zeeti, stipri! meh's atkal palaischam to rohku walkam — un daschs pa wissam atschkierahs no sawa Jesus nohst, un atstahj to schauru zellu un ne speeschahs zaur teem schau'reem wahrteem, fur Jesus mahja eet, bet eet to plafchu zellu un zaur teem plafscheem wahrteem, kaut Jesus flaidri falka, ka tur ne buhs eet; kaut winsch flaidri mahja: Kas sawu dshwibu mihlo, tas to saudehs, bet kas to mannis labbad atstahj, tas to muhschigu dshwofchanu redsehs! — Kad Jehkabs saweem behrneem no ta Kunga apsohlichanahm stahstija (un winsch to teescham buhs wairak, ka weenreis darrijis), tad winsch to ne buhs darrijis bes affarahm, bes preeka affarahm! Tapat ir meh's darram. Kad es jums stahstiju un fluddinaju no ta Kunga Jesus mihlestibas un schelastibas, no winna jaukahm apsohlichanahm, no winna gruh'tas nahwes pee krusta lohka, tad daschreis balfs notrubke, mannim stahstoh't, un fur manna mutte wairs ne spehje leezinajt, tur juhs leezinajat, tur juhs affaras leezibu dewe, ka juhs stipri eeksch sawa Deewa tizzat, un ka juhs tohti sawu Jesu mihlojat. Bet kad meh's iseimam no Deewa namma, kad atkal eeimam sawa laktina, fur wezzas behdas un leelas ruhpes un subdichanas muhs fagaيدا, fur tad muhsu tizziba paleek? — Daschs pa wissam no sawas tizzibas, fo winsch basniza turrejis, iseet; winsch paleek ka apstulbis, ka prah'ta pah'ruemts eeksch sawahm behdahm, ka winsch ne samanna, fo darrigt, fur twertees, fur peekertees!

Kaut es warretu tewim jauku un tewim derrigu preeksch'sihmi doht eeksch tam, behdas ar vazeetibu un ar droh'schu firdi un ar pakaufchanu us Deewu panest. Bet ak! schinni leeta gan warr buht firmâ galwâ buhdams speh'schu mahzibt, taggad pat's pirmajs esnu, kam irr jamahzahs; ta labb nemmees mahzibu no wezzteh'wu dshwofchanas, no Jehkaba mahzees, no sawa Jesus mahzees: Deews sawu wahrdu ne atrauj! Ko Deews apsohla, to Deews ne atrauj! Mahzees no winneem schinni tizziba ne schaubitees: Deews labbi darr, fo darridams u. t. j. p.

Warr buht dascham no mums ta notiffees, ka Jehkabam; mirstama stunda, kad tas nahwes engel's muhs aisfahrs, tad ne redsefim wairs ka meega un migla, tad prah'ts mums flaidri atweh'rfees. Jehkabam meefigas azzis bija tumshas palikkufshas, ka winsch ne warreja pasiht sawu dehlu Zahsepu, kad tas peenahje pee winna gultas flacht, ned's arri tas warreja pasiht tohs behrniaus swehtidams, kuesch katrs behrns bija, bet ar sawu garu winsch flaidri papreekschu noreds, kas pehz gaddu simteem buhs. Ja Deews mums wehle ta mirt, ka meh's ne mirstam ah'tra nahwe, warr buht arri pee mums ta buhs, kad muhsu azzis buhs tumshas palikkufshas, un mums tad dseedahs kahdu no Jesus dseefnahm, jeb no mirshanas woi behru dseefnahm, warr buht tad garrâ wissu flaidri papreekschu noredsefim, ka ar mums buhs! Warr buht winsch mums tad parah'disees swehta waiga, ar wissu draudsibu to swehtu engelu tas Kungs Jesus Kristus! Warr buht muhsu draugi un peederrigee karstas affaras raubahs, kad muhsu firds jaw no preekeem leh's un muhsu dweh'fele gawillehs buht ah'tri pee ta, kas wissahm behdahm gallu darra! Ak tahda nahwe man patiktohs pascham mirt, tahda nahwe jums wehlu wisseem mirt. — Bet zil daschs ta ne mirt! Tas besdeewigajs ta ne mirt, ka Jehkabs mirre! Ja ir pascha nahwes stunda tu omohstohs, no sawa grehku-meega, ja tu noprastu: tas naw pa reisi, ka es esnu dsh,

wojis un darrjīs un tu fuhtl mahžitajam pakkat, lai wińsch apmeerina tawu dwehfeld, lai wińsch tewim atweeglina nahwes stundinu, pee zil dascha zilweka mahžitaja atnahlschana tad mas ko palihdsehs! Pee zil dascha esmu peestahjees klast, to ká mirreju apmekledams, un wińsch wairs ne pasinne mannu waigu. Un kad tam stahstija un fazzija: »redsi, mahžitajs irr atnahjis!» wińsch to wehsti ne fanehme ar itt ne kahdu preeku. Un kad winnam dseedaja kahdu dseesmu no Jesus dseesmahm, jeb no grehku atgreeschanas dseesmahm, muhsu bals, tee spehziigi dseemas wahrdi winnu ne eepreezinaja wifs! Ká — ja tam mirrejam, kas lihds pat beidsamu dshwibas azzumirkli eeksch tihfcheem grehkeem dshwojis, — ja tahds dabbohñ papreekschu redseht, skaidri papreekschu noredseht sawu gallu un sawas zeeschanas un sawas mohkas; ja wińsch skaidri reds: Jesus newaid mellojis, tahs dseemas naw melli, naw pasazzinas, ko winnu dseeda no ta Runga peemekleschanas un no tahs sohdu deenas; itrin tápatt irr, ká es daschu mahžitaju esmu dshirdejis no Deewa puffes slubdinajam, — ja tas tihfchajs grehziņeeks to skaidri reds, kuesch no mums, pee winna gultas stahwedams, tahdu warrehs eepreezinahť un eedrohschinahť un apmeerinahť? Tahs plehwes, kas muhsu azzim gull wirsi, tahs jaw tam mirrejam brihscham nolohbabs — ká scheid pee Jehkaba bija — ja nu wińsch tá skaidri sawu pohstu un sawu nelaimi reds, kur mehs to eepreezinafim!? Un lassitaji mihti, mehs redsesim, mehs redsesim wiffi deenas skaidri, tá ká Jehkabs, ka Deews sawu wahrdu ne atrauj, bet katram eedohs pehz tam, ká sawa wahrda katram sohljis: debbes lihgsimibu, Deewa un Jesus schehlastibu wisseem teem, kas Deewu bihsťahs; pohst un famaitaschanu, mohkas un breefmas wisseem teem, kas pehz Deewa ne prassa un pehz ta Runga ne rangá!

Kad Jehkabam Deews dewe zaur tizzibu nahkoschas leetas papreekschu skaidri noredseht, tad wińsch swehtija ne ween Zahsepu, bet arridsan abbejus winna deklus. Jehkabs likke Ewraimu un Manassu pee sewim peewest klast un wińsch tohs skuhpstija un apkampe. Zahseps tohs deklinus atkal nozehle no tehwa flehpja, un wińsch lohzi jahs ar sawu waigu pee semmes un wińsch tohs abbejus nehme, Ewraimu ar sawu labbu rohku, un Manassu ar sawu kreifu rohku prett Israeta labbas rohkas; un wińsch likke tohs pee winna no eet. Kad Jehkabs tohs swehtija, pahkrusteem rohkas salikdams. Zahseps bija nolizzis Manassu appaksch Jehkaba labbas rohkas, lai ar labbu rohku to swehti, bet wezzajs Israels, pahkrusteem rohkas turredams, labbu rohku nolikke us Ewraima galwu. Kad Zahseps to redseja, ka winna tehws sawu labbu rohku us Ewraima galwu likke, tad tas winnam ne patikke, un wińsch sawa tehwa rohku fawehre, to nolikdams no Ewraima galwas us Manassus galwu. Un Zahseps fazzija us sawu tehwu: Ne tá, mans tehws, jo schis irr tas pirmduntajs, leez sawu labbu rohku us winna galwu. Bet winna tehws leed sehs to darriht, papreekschu garrá noredsedams, ka Ewraims par leelaku gilti tiks, ne ká Manassus gilt.

Kad wezzajs neredsigajs Israels sawas rohkas bija us Zahsepa deklinu galwinahm nolizzis, tad wińsch tohs swehtija, fazzidams: Tas Deews, preeksch kurwa waiga manni tehwi Ahbraams un Ihsaaks irr staigajuschi, tas Deews, kas mannu muhschu lihds schodeen irr barrojis, — tas engelis, kas man pestijis irr no wiffa tauna, tas lai swehti schohs puisenus, ka eeksch teem nosauks tohp mans wahrds, un manna tehwa Ahbraama, Ihsaaka wahrds, un ka tee pa pulkeem wairojajs wirs semmes.

Zehkabs scheitan fakka: lai mans wahrds tohp nosaukts un manna tehwa Ahbraäma un Ihsaäka wahrds eeksch taweem dehleem! — Ko eesihme schi walloda, kad Zehkabs fakka: lai mans wahrds pee wiinneem teek nosaukts? Zuhš sinnar, zilweka wahrds eesihme wissu zilweku, tik labb to meesigu, ka to garrigu zilweku. Ja kahdu fauzu pee wahrda, ja wiina wahrdu peeminnu, tad ne ween ta zilweka meesa man preeksch azzim stahdabs, bet arri wiina dwehsele. (Sanz behnam, kas irr beskau nigs, tik tehwa wahrdu, winsch atraujabs no brehkschanas, paishdams tehwa rihksti.) Ja nu Zehkabs fakka: mans wahrds lai eeksch wiinneem dsihwo, tad winsch gribb faz zibt: lai mans tikkums, lai manna tizziba, manna patauschana us to Kungu, lai manna deewabihjaschana eeksch wiinneem, eeksch manneem dehlu dehleem dsihwo. Lai wiini tahdu flawu dabbohn, lai wiini wissu labbu dobbohn, ka es esnu redsejis semmes wirfu.

No wezzu wezzeem laiskeem irr uswahrde bijuschi. Ahbraäms dabbuja to uswahrdu Ebreers, un wiina pehznahkami schim brihscham ta teek faukti; Zehkabs dabbuja to uswahrdu Israäls u. t. j. p. Kur kahda tauta pa wissam irr nospeesta, ka to zilweku tur kahdam lohpan, kahdam traufkam lihdsigu, ka to warr pahrdoh, ismainiht, ka to warr pazelt un pagahst ka gribbedams, tur uswahrde suhdabs. Bet lihds zilweks teek zilweku kahretä, lihds winsch cemento to leelu mantu, ka winsch teek no wehrga par swabbadu zilweku, ka to ne warr wairs peespeest schinni woi tanni mallä buht, winsch bes uswahrda wairs ne warr istikt. Daudseem irr tas pats kristihts wahrds, kas no kahdeem nekahdeem wezzakeem zehluschees, bet uswahrds, zilts-wahrds norahda un noraida us pirmu wezzaku, kas scho wahrdu ar gohdu neffis! — Dird wehl schim brihscham, ka fakka: Ur teem uswahrdeem taggad tahda kibbele; staidri par neekeem tohs fazehluschi! Ja tu pats effi neeks, un taws tikkums irr neeks, un tawa flawa irr neeks, tad taws uswahrds arridsan irr neeks un ne kam derrigs; bet ja tu schkeetees, ka tu ne effi neeks, ka tu ta dsihwo, ka tawi behrni warr ar preeku dsirdeht tawu wahrdu fauzam, tad taws uswahrds ne irr neeks; tur prettin tas irr leela manta. Gohda wihrs sawu uswahrdu ne pahrdohs, jo to darridams winsch aisleegtu sawu tehwu un sawu tehwu tehwu. Un woi tas ne buhs gohdigam dehlam kauns un grehks fazzibt no sawa tehwa: winsch newaid mans tehws! Gaddabs brihscham, ka audsekni peenenun sawa maifes tehwa, sawa labbdarritaja uswahrdu, bet ir schelt tee ne arstahj ihsta tehwa wahrdu, bet tee faleek abbus wahrds blakkam, sawa ihsta tehwa zilts-wahrdu papreekschu nolikdami. Pee wissam taurahm, kas daud mas pee gaischakas atsihschanas nahkschas, irr uswahrde jeb zilts-wahrde, un prahta zilweks gahda, ka wiina zilts-wahrds buhtu teizams un gohda wahrds; prahtigs zilweks gahda, ka winsch, ja ne wairak, saweem behrneem un behrnu behrneem labbu flawu arstahj. Zik daschs no jums fakka, kas no gohdigeem wezzakeem zehlees, ja kahds no tywu raddeem eeksch grehkeem dikti pagrimmis: Tas muhsu sirdei ar leelu fahpeschana fahp, ka winsch jeb ka wiini ta irr darrijuschi, jo eeksch muhsu gimmenes, pee muhsu pamilies, eeksch muhsu raddeem, muhsu radda ne kad tahdi darbi naw darriti! Ja nu tas, kas ta schehlojabs, irr no wezzu wezzeem fainneekem, no fainneeku surtes, tad daud mas warr sihmeht, kas cam suhdsetajam par raddi irr, bet ja winsch no kalpeem, kas wairak nahmaina sawu mahjokli, sawu dsihwoschanas weetu, tad ne buht ne warr sinnaht,

kahdi winnam tee raddi bijufchi. Eà nu uswahrd's irr teizama un gohdajama leeta. Uswahrd's irr teizama leeta tam, kam irr ko teikt no faweem wezzakeem, kas ne mello, dams warr no teem labbu stahstih!

Gahdajat, mihfi draugi, ka juhs sawu uswahrd'u ne sagahnat, ka naw kauns goh, digam behnam deenàs juhsu uswahrd'u nest. Lai juhsu zilts-wahrd's juhsu behrneem irr par stipru apseggu un par preekschurramahm brunnahm, kad kauna un nikna mehle teem schaujahs wirfu! Kahds tas tehws, tahds arri dehls, mahza fakkamajs wahrd's, un ja arri tas dehls tà ne buhtu, ta tehwa labbad to behrnu woi scheplo, jeb reij. Un kureu behrnu ta tehwa labbad reij, tahds tehws ne paliks nesohdihts no ta Kunga. Ja tam behnam deenàs fazzih's: kahds taws tehws bija dsehrejs, saglis, dumpyneeks, Eihwetajs, tahds pars tu arri effi; woi behrns to warr nest, tahdus wahrdus warr d'ir-deht bes affarahm un nopuhfchanahm? Un woi tas wezzakeem warr labbumà eet, kad winnu behrneem to wezzaku labbad geuh'ti buhs pasaulé d'ihwoht? Eà labb ruhpiigi gahdajeet, labbu wahrd'u faweem behrneem atstah't, un juhs teem atstah'seet mantu, kas usfweret seltu un fudrabu. Un ja juhs sawu zilts-wahrd'u effat gohdam walkajufchi, tad mirdami darrajt tà, kà wezzajs Israèl's darrija. Ja tas warr buht, faaizinajat fawus dehlus un fawas meitas un winnu behrnus; wezzus un jaunus, wiffus, eeksch kureem juhsu offinis irr. Un kad winni sanahkufchi, nodseedajeet kahdu stipru dseefmu un lai apmettajs itt wiffi preeksch ta mirreja us zelkeem. Un tad issteepj tu, mirdams tehws un tu mirdama mahte — woi juhs effat baggati jeb nabbagi — fawas rohkas un usleekat tahs us winnu galwahm, un swehtijeet tohs paschus, swehtijeet fawus behrnus ar gudru swehtifchanu. Sakkajt us teem: Lai tas Deews, preeksch kurea waiga manni tehwu tehwi irr staigajufchi, tas Deews, kas man sawu muhschu lihds scho-deen irr barrojis, — tas engel's, kas man pestijis no wiffa kauna, lai tas juhs swehti, ka eeksch jums tohp nosaukt's mans wahrd's us raddu raddeem. Jeb swehtijeet winnus, fazzidami (Ev. 1, 3): Slawehts lai irr Deews! un tas Tehws muhsu Kunga Jesus Kristus, lai tas juhs swehti ar wiffu garrigu swehtibu eeksch debbestigahm dahwanahm jaur Jesu Kristu. Un ja tew naw wehlehts tà mir, ka tawi behrni tew irr pee rohkas, ka tu warri fawas rohkas us winnu galwinahm uslikt, tad pazelt azzis un rohkas us debbestim, luhds Deewu, lai wiasch tawu swehtibu taweem behrneem aisnefs, un Deewa engeli tawu swehtifchanu noliks us winnu galwahm. Eà buhs tam aiseet un iseet no fawas buhdinas, kas d'ihwojoh't Deewu irr turrejis par sawu Kungu un Jesu Kristu par sawu Pestitaju!

Ber tu besdeewigajs, kà tad tu deenàs aiseeft? Ja tawi matti irr firmi un tu pecaizini fawus behrnus mirdams femim klah't, un tu gribbesti winneem nowehleht: lai mans wahrd's eeksch jums d'ihwo, woi tu warrest to darriht? Woi winni ne raudahs, ka winneem taws wahrd's irr janefs? Woi tawi behrni gribbest's tohs kankarus un tahs luppatas walkah't, ar ko tu effi negohdà gehrbees? Woi tu warrest fazzih't: behrns, lai tew Deews palihds tà d'sert, kà es esmu d'sehris! sagt kà es esmu sadis! wilt un peekrah't, kà mannim isdewees zitteem mantu laupih't! Ne eij basniza, ne eij pee Deewa galda, ne turri meeru nedf ar Deewu, nedf ar zilwekem! Woi tee ne buhtu lahsti, ar ko tu fawus behrnus nolahdi?

Juhs behrnini mih'tee, ko wezzaki ne warreja swehtih't, eà labb kà winnu kungs,

tas welns, teem winnâ faulê ne dohd labbu, bet taunu redseht; juhs behrnini mihtee, kas ne pasihst nej sawu tehwu; kas arri ne nefs sawa negohdiga un besdeewiga tehwa zilts, wahrdu, — juhs wiffi, kas naw swehtifchanu dabbuyuschî no saweem wezza-keem, — irr zits wehl, kas mirdams juhs irr swehtijis: Jesus Kristus mirdams juhs irr swehtijis. Kristigs zilweks, Kristus gribb, lai winna wahrds eefsch tewim dshwo; tas wahrds kristigs, kas irr zehlees no ta wahrda Kristus, tas naw neleetigê, naw nizzinajams wahrds. Dshwo, turrees, kâ to wahrdu »kristigs zilweks« pelni nest, tad taws Jesus par tewim irr luhdfees (Zahna ew. 17, 24): Tehws, es gribbu, ka, kur es esmu, arri tee ar mannim irr, ko tu mannim effi dewis, ka tee mannu gohdibu warr redseht, ko tu mannim effi dewis. Un ko Jesus luhdsahs, to Deews peepilda. Amen. — Yaturri tad nu schihs mahzibas: 1) Ne schaubees pee Deewa wahrda. 2) Turri pats gohda wahrdu, un 3) Luhds Deewu, lai schis taws gohda wahrds ir behrnu behrneem paleek. W. P.

D s i h w o f c h a n a s g u d r i b a.

Sevitta, beidsama dabwana.

12. Zilweku mihlestita.

Kas proht zittus zilwekus mihtohr, tam irr dahrgas mantas. Schinni leetâ gan dauds wiltibas teek mannitâs un daschu reis ta tur itt gaischi parahdâs, kur ta tomehr, kad to klahraki apluhko, ne mas naw, jeb tikkai tahs schêhmes ween, kam appakschâ gukt leekuliba un pasch, mihlestita. Ihstenu tahdu mihlestitibu, jebfchu gan ne lunkainu, to, gohds Deewam! atrohnd ne retti appaksch ta wissrupjaka uswalka. Lunkaina ta irr par to jaukaku gresnumu leeleem, walbineekeem; un tad ta ir pehznahtameem wehl ilgi spihd. Ea deht, ar ihstenu turwaku mihlestitibu ispuschkojees, uskatti katru zilweku kâ sawu paschu brahlî, un luhko, zil tawâ spehtâ stahw, winnam labbu darriht, tur klahr ne luhkodams, woi pats arri no ta ko eemantosi. Tas irr taws peenahkums un pee ta ne statteres wis pehz to, no kahdas tizzibas un no kahdas semmes tad taws brahlis un kahdâ buhschanâ, woi dshwes kahretâ winsch irr. Ea pat arri turrees prett paschu sawu eenaidneeku: kad winsch gukt us besdibbena mallu, tad kerr sawu rohku klahr, mohdini winnu un atwelz no tahs weetas nohst, ka winsch tur ne eekriht eefschâ un ne eet pohstâ. Ne bihstees paschâs leesmâs streeet eefschâ, kad tu warri kahdai mahtei behrninu no tahm isglahbt; — ne bihstees no krahldameem wilneem, kad slihtdams pehz paliga kleeds un brehz, — to breefmu ne rehlinadams, nedf kahdu pateizibu, woi atmakfu gaididams. Lauſ tam isfalkuscham puffi no tawa pehdeja kummofa. Ihstî falkohr, ne lawe ne kur scho tikkumu rahdih, jo ar to eemantosi to jauku gohda wahrdu: zilweku draugs. 7.

Z a u t a f c h a n a s.

- 17) Kurreem zilwekeem pa-eglu saknes bija par barribu?
 18) Kurras bedres preekschâ arri likke almini un aissehgeleja, kâ preeksch pe-
 stitaja kappa? 36.

19) Brihw driffelbi: No Widssemmes General-gubhernementes pusses: Dr. C. E. Napierowky.